

Dagthema: Welke God wordt hier aanbeden?

Overweging 9 oktober– Jan Meijer

“...hun vader en moeder hebben meegemaakt.
En met terugwerkende kracht er ook andere inzichten hebben bijgekregen.
En dus dat beeld hebben kunnen bijstellen door elkaar de ruimte ...”

Openingsgebed Lied: Scheur de wolken uiteen. H. Oosterhuis / A. Oomen

Scheur de wolken uiteen en kom.
Hier, nu, wees onze God, wie anders?

Niemand anders heeft ons gezocht,
niemand anders heeft zo geroepen
als een verliefde: dit is mijn lichaam,
open mij, eet mij, hier is mijn hart,
drink mijn ziel, hier ben ik, hier ben ik.

Als een verlorene heb je geroepen
en ons hart draaide om, en hoorde.
Waar ben je nu?
Waar bleef je hartstocht?
Ben je niet meer die ene van toen?
(2x)

Welkom: Lied Welkom Anneke Meiners, Mariëtte Harinck

Dit huis is een huis waar de deur openstaat,
waar zoekers en zieners, genood of gekomen,
hun harten verwarmen, van toekomst gaan dromen,
waarin wat hen drijft tot herkenning gaat komen,
de vonk van de Geest in hun binnenste slaat.

Dit huis is een huis waar gemeenschap bestaat,
waar zangers en zeggers bijeen zijn gekomen
om uiting te geven aan waar zij van dromen,
waardoor een beweging ontstaat die gaat stromen,

die nooit meer, door niemand, zich inperken laat.

Inleiding

Een gezongen welkom voor iedereen die bij deze viering aanwezig wil zijn om hun harten te verwarmen en van toekomst te gaan dromen.

Voor deze ochtend ons huis waar de deur openstaat voor iedereen als welkom voor iedereen die wil binnen komen.

In de kerk en in Zoom en vandaag een speciaal welkom voor Salah Said Salah praat ons straks even in het kort bij over “ons” project in Tanzania. Op deze tweede zondag in de maand collecteren we ook weer om geld in te zamelen voor de bouw van de hartkliniek in Tanzania.

Een eenvoudige vraag, en straks bij de collecte eenvoudig te beantwoorden

Minder eenvoudig is zo’n algemene vraag als die in het thema van vandaag: “Welke God wordt hier aanbeden?”

We zingen het lied met dezelfde vraag:” Welke God wordt hier aanbeden?”

En ook in dat lied worden net zoals bij de voorbereiding nieuwe vragen gesteld. Over de context waarbinnen die vraag wordt gesteld. Binnen een of **het** geloof? Binnen een kerk of de Duif.

Aan gelovigen, ongelovigen? Binnen de familie, het gezin, aan jezelf?

Een vraag in het algemeen aan de drie wereldgodsdiensten?

In volgorde van opkomst het Jodendom, Christendom en Islam Wereld Godsdiensten die als overeenkomst en uitgangspunt de God van Abraham hebben. Met ruim 4 miljard volgers die daar meer of minder mee verbonden zijn.

Belijden die de God van de belofte en die van God horen en begrijpen zoals gezongen wordt in het lied van Abraham. De God die mij roept om niet te vrezen, mij geschiede naar zijn woord.

In Psalm 113 lezen we over God als de heerser over alles en die geprezen moet worden.

De machtige Heer die hoog in de hemel woont.

Die je uit de ellende haalt en zorgt voor vreugde in je huis.

Welke God is de God van de nieuwe wereld, waarover we lezen in Lucas 17 bij de vraag van de Farizeeën aan Jezus:” wanneer komt Gods nieuwe wereld”

De vraag die bij mij ook persoonlijk binnenkwam:

”Welke God wordt hier (bij mij) beleden?”

Abstract, concreet en hoe geef ik dat een naam?

God/Allah is niet alleen voor gelovigen, maar ook voor gelovigen een beladen woord.

In Godsnaam/ de naam van Allah is al genoeg misdaan.

Zit het dan in die naam?

Lossen we dat op door andere namen aan God/Allah te geven.

Een vraag die vragen en emoties oproept.

En eerlijk gezegd weet ik bij het schrijven van deze inleiding nog niet welke kant het opgaat met de vraag van ons thema van vandaag.

Wel krijg en heb ik het gevoel dat het woord God, Allah meer begrip en steun mag krijgen en dat het goede daarvan veel meer onderstreept mag en moet worden.

Met alle vreedzame middelen die er in deze tijd zijn.

En het er voor gaan staan in de zin van belijden in verbinding met die naam God. Concreet en abstract. Want met alle andere namen en omschrijvingen blijven we weten dat we God bedoelen.

Geniet van de tekstlezingen en de liederen met in gedachten de vraag van vandaag: “welke God wordt hier aanbeden?”

Liesbeth en ik wensen iedereen een mooie viering met ieders luisterbereidheid zoals die waarom in dit gebed wordt gevraagd

Gebod om luisterbereidheid

Wij bidden om luisterbereidheid

Zodat de ander zich kan uitspreken.

Dat wij niet alleen horen

wat wij willen horen,

maar dat wij horen en verstaan

wat wij nog niet weten

of niet willen weten.

Dat wij ook uit oude en bekende verhalen

nieuwe schatten van bevrijding delven.

Daarom bidden wij:
maak ons iedere keer opnieuw benieuwd
zo schamper als wij soms kunnen zijn;
maak ons weer vrolijk als wij aangeslagen zijn.
maak ons steeds betrokken, zo eenzelvig als wij soms zijn;
maak ons actief, zo ingegraven als wij kunnen zijn.
Maak ons vindbaar voor toekomst,
zo verloren als wij kunnen zijn aan de gebeurtenissen
waarbij het ieder-voor-zich en God voor ons allen is.

Om luisterbereidheid naar onszelf bidden wij.
Om ook onze eigen innerlijke stem te kunnen horen.
Amen

Eerste Lezing uit Genesis 17; 1 t/m8 Gods belofte aan Abraham

Toen Abram 99 jaar oud was, kwam de Heer bij hem.

De Heer zei:” Ik ben de machtige God.

Blijf altijd dicht bij mij en doe wat goed is. Dan beloof ik dat je heel veel nakomelingen zult krijgen.”

Abram maakte een diepe buiging.

God ging verder:” Voortaan heet je niet meer Abram, maar Abraham.

Ik beloof je dat er later heel veel volken van je afstammen, maar ook veel koningen. Ik doe je een belofte die geldt voor je nakomelingen, en voor alle generaties na jou, voor altijd.

Ik zal jouw God zijn en de God van je nakomelingen. Je bent nu een

vreemdeling in het land Kanaän. Maar ik zal dit hele land aan jou geven.

Kanaän zal voor altijd het land van jou en je nakomelingen zijn. En ik zal ook hun God zijn.”

Lied van ABRAHAM

H.Oosterhuis / A.Oomen

Tempeltorens hoog oprijzend:

sterrenwachten, derde ogen.

Wirwarstad van blinde muren

bloemfonteinen, massagraven.

Allen leefden, eeuwenoud,
onwrikbaar zeker, allen stierven:
nieuwe kwamen en verdwenen,

niets van hen zou overblijven.

Blijft alleen het onafzienbaar
lot beschikkend rad voor ogen,
schaterlachend,
oogverblindend zonnewiel,
de zonnevader.

Blijft alleen de moedermaalstroom
die ons naamloos meesleurt, allen,
kansloos aan elkaar geketend,
keten van voldongen feiten.

In die schoot werd ik ontvangen.
In die schittering geborgen,
daar geboren en getogen
daaruit ben ik uitgebroken.

Om te zien een glimlachverte,
om te gaan een weg van dagen
naar een plaats van nieuwgeboorte
en geen dag mijn leven zeker.

Tastend naar wie met mij gaande
(als een kind mij nagegeven,
als ontelbaar licht van sterren)
mij zal richten, mens op aarde.

Die mij riep uit mijn ellende,
die mij zaait om vrucht te dragen,
die mij roept om niet te vrezen:
mij geschiede naar zijn woord.

Tweede lezing   Psalm 113

Zing voor de Heer, dienaren zing voor hem!

Laat iedereen de Heer prijzen, nu en altijd

Laat iedereen zingen voor de Heer, van het oosten tot het westen.

De Heer heerst over alle volken.
Zijn macht gaat hoger dan de hemel.
Niemand is zoals de Heer onze God.
Hij woont hoog in de hemel, maar hij ziet ook de mensen op de aarde.
Niemand is zoals hij, niemand in de hemel of op de aarde.
Zwerfers trekt hij uit het vuil omhoog.
Hij haalt hen weg uit hun ellende, en laat hen wonen bij de rijken, bij de rijken van zijn volk.
Vrouwen zonder kinderen, maakt hij moeder van een groot gezin. Dan is er vreugde in hun huis.
Halleluja!

Lied Welke god wordt hier aanbeden *Carlos Desoete*

Welke god wordt hier aanbeden:
onrecht wordt als wet beleden.
Hebben, houden, geld en brood.
Macht is winst en arm gaat dood.
Wie wil wat hij heeft verkopen,
wordt een teken om te hopen?
Wie trekt zich een ander aan,
wie wil bij de minsten staan?

Welke god wordt hier aanbeden;
vrede wordt met voeten getreden.
Oorlog woedt gestadig voort,
wordt ons roepen nog gehoord?
Toekomst is niet meer gegeven,
is er morgen kans op leven?
Wie trekt zich een ander aan,
haalt ons uit dit land vandaan?

God van liefde, God van leven,
God van geven, van vergeven:
Gij die roept, maak ons bereid,
dat wij leven wie Gij zijt.
God van mensen, kom bevrijden,
voer uw volk naar nieuwe tijden.

Keer de haat en eigenbaat,
toon ons aan wiens kant Gij staat.

Woord van God zal weer gebeuren,
Licht doet duister openscheuren.
Leven overwint de dood
in het breken van het brood.
Blinden zien en doven horen,
mensen worden nieuw, herboren;
van verlamming, angst bevrijd
aan uw vrede toegewijd.

Derde lezing uit Lucas 17; 20 Wanneer komt Gods nieuwe wereld?

De Farizeeën vroegen aan Jezus:” Wanneer komt Gods nieuwe wereld?”
Jezus antwoordde:” Je kunt niet zeggen wanneer de nieuwe wereld precies komt. En je kunt ook niet zeggen:” Kijk, hier is de nieuwe wereld!” of “ Kijk daar!” Maar jullie kunnen de nieuwe wereld nu al binnengaan, als jullie de juiste keuze maken.

Overweging

Laat ik maar met de kerkdeur in dit Godshuis vallen.

De opmerking bij de voorbereiding afgelopen dinsdag van Harris over wat we weten van God laat staan het beantwoorden van de vraag welke God.

Hij merkte op en ik citeer; “Eigenlijk weten we er geen moer van” en hij bedoelde van God.

Weten in de zin van wetenschap en wetenschappelijk bewijs.

In dit geval ook een open deur. Maar die was al open door met de kerkdeur in dit Godshuis te vallen.

Wel proberen we ondertussen er al heel lang veel over te weten.

Over die monotheïstische God waarvan niet wetenschappelijk bewezen kan worden dat God bestaat volgens onze aardse begrippen. En er ook niet bewezen kan worden dat God niet bestaat.

De Joden bestuderen God al ruim 4000 jaar, de Christenen ruim 2000 jaar en de Islamieten 1500 jaar.

Daarmee is God letterlijk en figuurlijk een begrip geworden.

En hebben zich daardoor mensen door de eeuwen heen een beeld van God gevorm, terwijl we dat volgens het geloof niet zouden mogen.

Gij zult geen beelden maken.

Over beeldvormingen ontstaan sinds mensenheugenis problemen, meningsverschillen, slaande ruzies, oorlogen en genocides. Beeldvorming over wat dan ook. En geloof is daarop geen uitzondering.

Bij beeldvorming denk ik aan de vader en moeder van Liesbeth. Liesbeth is samen opgegroeid met zeven zussen en drie broers. Ze hebben allemaal nog ouderwets dezelfde vader en dezelfde moeder. Tijdens het jaarlijkse zussen weekend (waar ook de schoonzussen mee gaan) is een min of meer een vast gespreksonderwerp hoe zij hun jeugd hebben beleefd.

Welke vader en moeder heb jij beleefd en tot welke beeldvorming heeft dat geleid.

Het zal geen verrassing zijn dat de elf kinderen andere verhalen en andere belevingen met hun vader en moeder hebben meegemaakt.

En met terugwerkende kracht er ook andere inzichten hebben bijgekregen.

En dus dat beeld hebben kunnen bijstellen door elkaar de ruimte geven voor een ander verhaal.

Over dezelfde vader en moeder en de beeldvorming van de anderen.

En dat nog steeds doen. Vertellen en luisteren.

De beeldvorming van ieder over vader en moeder.

En zo is dat in mijn familie niet anders.

Met dat verschil dat de beeldvorming van mijn vader en moeder bij mijn zussen en broer stelliger is waardoor ik als kind meer in de verdediging schoot wat die beeldvorming betreft.

En daardoor pas later de tijd kon nemen om de beeldvorming van mijn vader en moeder met een open mind te zien.

Door dat beeld van mijn passieve vader zittend in zijn stoel anders te zien door na zijn overlijden in mijn dromen met hem te spreken.

En door die gesprekken beter te begrijpen wat het is om 14 jaar lang MS te hebben en slechts 50 jaar oud te worden.

Mijn moeder heb ik beter leren begrijpen in haar houding en geloof bij alle tegenslagen en zorgen toen ik zelf volledig verlamd raakte en tot mijn geluk ontdekte dat ik haar levenshouding heb meegekregen.

En daarmee veranderde in die maanden ook mijn beeldvorming over haar. De relatie met haar verbeterde wat mij betreft.

Ik heb dit in mijn gevoel met haar kunnen delen en hoop dat zij dit, ondanks dat ze hier niet meer is, met mij kon delen.

Bij de voorbereiding kwam de eigen relatie

Beeldvorming verandert door te luisteren, te vertellen, te begrijpen en de wil hebben om de ander in alle openheid te willen ontmoeten en te willen begrijpen.

Tijdens de voorbereiding van deze viering kwam de relatie met ouders en specifiek met vaders ter sprake.

Een relatie die niet afhankelijk is van de aanwezigheid hier op aarde en toch blijft leven door er over na te denken, te praten en te luisteren naar anderen.

En zelf te besluiten of je de vraag “Wie waren mijn vader en moeder” wilt beantwoorden met het antwoord dat er al bij je was of dat antwoord bij te willen stellen.

Zoals de vraag van vandaag:” Welke God wordt hier aanbeden?

Die kun je voor jezelf beantwoorden en statisch houden in een rotsvaste overtuiging.

Die vraag is al gaan leven bij de Joden, ruim 4000 jaar geleden en 2000 jaar later door de Christenen en 1500 jaar geleden door de Islamieten.

Een steeds veranderende beeldvorming over God.

Op het moment dat ik dit schrijf stuurt Diana een interview met haar in Trouw waarin ze zegt:” Ik maak me over de dogma’s niet druk. Ik zie God en Boedha als concepten die ik onderzoek en me eigen maak. De God van het concept. Een boeiend gespreksonderwerp in het kader van de vraag welke God wordt hier aanbeden en de beeldvorming die je daarbij hebt en krijgt.

En ik kom net van de bussen en lees een brief van een Jehovagetuige die wat belangrijke informatie met ons wil delen en het heeft over het onze vader en Gods wil geschiede op de hemel gelijk op de aarde en of dat ooit verhoord zal worden.

Zij heeft het antwoord. Over beeldvorming bij haar gesproken en de beeldvorming die dat weer bij mij oproept.

“Welke God wordt hier aanbeden” is een open vraag waar geen sluitend gezamenlijk antwoord op te geven is.

Voor mijzelf heb ik een antwoord op dit moment.

God is liefde en liefde is God voor de mensen van goede wil.
En ik heb geen beeldvorming bij God en liefde die abstract is tot je die ervaart en die aan jezelf kunt uitleggen.

De organisatie rond God en liefde wil niet altijd lukken door de meningsverschillen tussen mensen die door de beeldvorming over “hun” geloof geen ruimte hebben voor een gesprek en niet luisterbereid zijn.

Welke God wordt hier aanbeden is een permanente vraag voor iedereen die op zoek is naar het goede en vraagt permanente luisterbereidheid op zoek naar overeenkomsten en gezamenlijkheid in alle openheid. Niet alleen tussen geloven en gelovigen

In gesprekken zoals over de relatie met je vader en moeder.
Of ze hier wel of niet op aarde zijn.
Ze blijven toch voor jou leven aan de hand van wat jezelf hebt meegemaakt en daarover van anderen hebt gehoord.
En zo verandert je relatie met God die sowieso bestaat door alle verhalen die over God bestaan en die anderen beleven en nog zullen beleven.
Welke God wordt hier aanbeden is een permante vraag voor een permanent gesprek in de zoektocht in onszelf en vooral luisterbereidheid en je open durven stellen voor jezelf en je naaste. Bekend of onbekend.
We weten dus toch meer over God dan we denken.
Moge dat zo zijn.

Pianomuziek door Irina Antonova

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/ jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift doen via onderstaande QRcode: Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld. Hartelijk dank!!!

De 2de collecte is voor ons jaardoel [Hart voor Tanzania](#). Deze kun je steunen via bijgaande link.

https://betaalverzoek.rabobank.nl/betaalverzoek/?id=An1AtlF_QTqE1Lu2tm862g

---

Intenties uit het groene boek en in Zoom

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in liefde en goedheid, als God die de mensen - zonder onderscheid naar rang of stand, ras of geslacht - tot leven roept om de schepping te beheren en te behoeden.

In Jezus herken ik wat die liefde en goedheid als God voor de mensen wil betekenen.

Door Jezus wordt mij duidelijk wat de opdracht van elk mens is: waarachtig mens te zijn en te leven voor elkaar.

Ik geloof, dat het goed is om als een bevrijd mens te leven in de geest van Jezus: een geest van liefde, menselijkheid en solidariteit.

Als we dit waarmaken,
zal het geloof een kracht zijn
die meer vrede bewerkstelligt en
die liefde en goedheid als God op aarde waar maakt.

Tafelgebed Lied

H.Oosterhuis / B.Huijbers

Van twee woorden wil ik eten,
krijg van vier maar niet genoeg,
o verre liefde, lieve vrede. (2x)

Voor de honger niet geboren,
voor de bommen en de graven niet getrokken uit mijn moeder,

eenmaal, andermaal,
gewoon maar deze twee gevlekte handen
om te oogsten en te strelen,
loop ik, loop ik over woorden,
onder twijfel, over water,
zoek een ander in zijn verte.

Alle aarde is van aarde,
alle zeeën gaan in lompen,
alle vlees is maar een drupje.

Maar hoe gek onspreekbaar anders
zijn de mensen voor elkander,
dat zal duren, dat zal duren,

met geen kussen is die liefde,
met geen monden te bewijzen,
ach hoe zullen wij omarmen.

Alle vrede van de wereld
als een lichaam te vergaren,
dat doet pijn, vergeten jaren.

Al jouw stilte te bewaren
doet mij sterven, doet mij leven,
door geen god te evenaren.

Molenwieken, wijze wetten,
gouden pausen, gulden woorden gaan voorbij
als wind en regen,

al dat werk van onze handen,
onze kronen onze kerken,
als een strovuur zal het branden.

Dan nog komt een woord mij tegen,
vindt mijn mond geen andere zegen
dan een mens om mee te leven.

Van twee woorden wil ik eten,
krijg van vier maar niet genoeg,
o verre liefde, lieve vrede.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Gebed voor onze naaste

Wij zien uit naar een wereld
waarin samen, zonder onderscheid, geleefd wordt,
waarin mensen tot steun zijn voor hun naasten
en elkaar niet naar het leven staan.
Wij zien uit naar een tijd
dat vriendschap en redelijk inzicht winnen,
overal waar nu nog haat en dogma's heersen.
Wij zien ernaar uit omdat het ons beloofd is:
Het begrip, de verbinding, het streven naar vrede
en het goede leven op aarde.
Wij gaan iedere dag gelovend op deze belofte in.
Laten wij elkaar helpen om mensen van goede wil te zijn
en mag ons verlangen en onze inzet
ten goede komen aan iedereen die we ontmoeten.

Onze Vader Gebed voor iedereen *Sioux Indianen, Verenigde Staten*

Grootvader, Grote Geest, U was er altijd en voor u was er niets.
Er is er maar een tot wie we bidden kunnen.
De sterren aan de hemel, ze behoren u.

Van u zijn de grasvlakten van de aarde.
U bent ouder dan alle gebrek, ouder dan alle pijn.
Ouder dan welk gebed.

Grootvader, Eeuwige, vul ons met licht.
Geef ons inzicht zodat we begrijpen,
Geef ons ogen, zodat we zien,
Geef ons oren, zodat we horen.
Leer ons hoe te gaan over de aarde
En al het geschapene als familie te zien.
Help ons, want zonder u zijn we niets.
Amen

Mededelingen

Slotlied *Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal*

De woorden die wij spraken tot elkaar,
haastige harde lieve onverstane,
de nacht die wij verzwegen voor elkaar,
de bange dromen, de doorluchte wanen,
de dagen die wij gingen met elkaar
in donker woud door schaduwlichte lanen.

De mensen die wij werden één voor één,
spelende handen helderziende ogen,
lichamen stromend water steen en been,
vurige zielen vonken mededogen,
die ene die wij zijn en anders geen,
die anderen die wij nog worden mogen.

Dit niets dat overleeft ternauwernood,
dit alles dat ik ben in vrees en beven,
dit enig hier nu tegen doem en dood,
dit korte, lichte, lange eigen leven
dat wij ontvangen als genadebrood,
dat ons gegeven is en blijft gegeven

Zegenbede

Wij vragen om zegenende Liefde
Die vrij is en geen voorwaarde kent; zonder beperking.
Zegende liefde is onvoorwaardelijk
Ook als je die zegen doorgeeft.

Liefde is Liefde en Liefde is vrij,
omdat we Liefde zijn.
Liefde geeft mededogen, begrip, tolerantie, acceptatie.
Liefde is God en God is Liefde.
Dat je deze Zegen en deze Liefde
mag ontvangen en doorgeven naar wie je maar wilt.
Vandaag en alle dagen van je zinvolle leven.
Amen